

Yrd. Doç. Dr. Fethiye ÇAKMAK

OKLÜZYON

Oklüzyon: Karşılıklı dişlerin kapanışıdır. Hem statik hem de dinamik bir kavramdır. Angle 1930'larda ortodontinin temelini oklüzyon olarak savunmuştur. Angle oklüzyonu "Dişler kapandığı zaman eğik yüzlerinin ilişkisidir" şeklinde tanımlamış ve kendi ismi ile anılan sınıflandırmasını yapmıştır. Bu dişsel sınıflandırma sagittal yönde ve üst 1.molar dişler sabit kabul edilerek yapılmıştır.

Angle Sınıf I: Üst 1. molar dişin meziyobukkal tüberkülü alt 1. molar dişin orta sulkusuna oturmuştur.

Angle Sınıf II (Distooklüzyon): Üst 1. molar dişin distobukkal tüberkülü alt 1. molar dişin orta sulkusuna oturmuştur. Distooklüzyon denmesinin nedeni üst 1. molarlar sabit kabul edildiğinden alt dişler distale kaymış gibi görülmektedir.

Angle Sınıf III (Meziyooklüzyon): Alt 1. molar diş bütünüyle önde yer almaktadır.

İdeal bir oklüzyonda dişlerin konumlarının ve ilişkilerinin nasıl olacağı Andrews tarafından 6 madde halinde açıklanmıştır.

Molar ilişkisi

Kron angulasyonu

Kron inklinasyonu

Rotasyon

Dişlerin birbirleriyle olan ilişkisi

Spee Eğrisi

1. Molar ilişkisi: Normal ve/veya ideal oklüzyonda üst 1.molar dişin disto bukkal tüberkülü alt ikinci moların meziyo bukkal tüberkülü ile ilişkidedir.

2. Kron Angulasyonu: Dişin meziodistal eğimini gösterir. Üst çenede ön dişlerin angulasyonları yukardan aşağı arkadan öne doğru diğer bir tanımla kronların uzun eksenlerinin gingival kısımları insizal kısımlarına göre daha distalde kalmaktadır.

Premolar dişler yukarıdan aşağı ve dik şekilde, molar dişler ise yukarıdan aşağı ve önden arkaya doğru konumlanır.

Alt çenede ön dişler aşağıdan yukarı dik şekilde, premolarlar önden arkaya , molarlar ise arkadan öne doğru konumlanırlar.

3. Kron İnklinasyonları: Dişlerin labiolingual yöndeki eğimlerini gösterir. Üst çenede kesici dişler yukarıdan aşağı palatinalden labiale doğru, kanin dişleri ve posterior dişler yukardan aşağı ve labialden palatinalden doğru konumlanırlar.

Alt çenede ise kronlar linguale eğimli olup bu eğim posteriorda daha fazladır.

4. Rotasyon: Dişler rotasyona uğradıklarında daha fazla yer kaplarlar. Bu kuralı kesici dişler bozar. Çünkü, kesici dişlerin mezio-bukkal genişliği disto-bukkal genişliğinden daha dardır.

5. Dişlerin Birbirleriyle İlişkisi: Komşu dişler birbirleriyle kontak (temas) halinde olmalıdır. Böylelikle diş arkında devamlılık olur.

Dişlerin maksimum fonksiyon görmeleri, destek dokuların korunması ve diş üzerine gelen aşırı kuvvetlerin dental arka eşit olarak dağılabilmesi için kontak noktalarının düzenli olması gerekmektedir. Kontaklı olmayan dişlerde eğilme, yükselme gibi istenmeyen hareketler oluşur.

6. Spee Eğrisi: Özellikle posterior bölgede dişlerin oklüzal yüzeylerinin eğimidir. Üst çenede konveks, alt çenede konkavdır. Ortodontik tedavi sonunda düz veya düze yakın spee eğrisi istenir.

Kaynaklar:

1. Adrews LF. The Six Keys to Normal Occlusion. American Journal of Orthodontics. 1972 Sep; 62(3): 296-309
2. Ülgen M. Ortodontik Tedavi Prensipleri, 1993, İstanbul